

החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית

מבצע גביית חובות

נוהל ועדה להסדרת חובות

א. רקע

החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית (להלן - "החטיבה") הלוותה מאז הקמתה כספים רבים לאגודות ומתיישבים.

החטיבה החליטה, בהסכמת משרד האוצר, לצאת במבצע לפיו תינתן הנחה למתיישבים ולאגודות (להלן - "החייבים"), הנחה אשר תהווה זרז לפרעון החובות.

ביום 10.1.2010 נקבעו תנאי המבצע בדיון שנערך בין נציגי החטיבה לבין נציגי משרד האוצר. תנאים אלה הוסדרו בדיון נוסף, מיום 1.2.2011, בפני ועדת הפשרות בחשב הכללי של משרד האוצר.

בהתאם לכך, הוקמה ועדת השגות אליה הוגשו השגות על ידי החייבים והחל מבצע גביית חובות על פי התנאים שנקבעו, כאמור לעיל.

בעקבות חוות דעתה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ), עו"ד דינה זילבר, מיום 26.2.2015, הופסקה עבודת ועדת ההשגות, למרות שמבצע גביית החובות נמשך על פי התנאים שסוכמו עם משרד האוצר. ואולם, חייבים שבקשו להשיג על חובם לא יכלו לעשות זאת ולפיכך, גם לא הוסדר חובם.

ביום 24.4.2017 נחתם הסכם רב שנתי, בין משרד החקלאות ופיתוח הכפר לבין ההסתדרות הציונית העולמית, המסדיר את מערכות יחסי העבודה עם החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית העולמית, כנדרש מהחלטת הממשלה מס' 1998, מיום 9.10.2017, בעניין אצילת סמכויות הממשלה בתחום ההתיישבות והסדרת מערכת היחסים בין ממשלת ישראל לבין החטיבה.

בין יתר הנושאים אשר הוסדרו בהסכם הרב שנתי, עלה נושא גביית חובות העבר של החייבים ונקבעה בו הוראה להמשך הטיפול בחובות עבר (סעיף 61 להסכם הרב שנתי). כמו כן, נקבע בהסכם הרב שנתי, כי במסגרת פעילות החטיבה לא ינתנו עוד הלוואות חדשות למתיישבים ואגודות.

לאור המצב המשפטי שנוצר, בעקבות ההסכם הרב שנתי, עלה הצורך לבהמשיך במבצע גביית החובות מהחייבים השונים ובמתן מענה לחייבים המבקשים להסדיר ולפרוע חובות שלא נמחקו.

לצורך כך, הוחלט בדיונים אשר נערכו בוועדה לפשרות, מחיקות והסדרים בחשב הכללי של משרד האוצר (דיון ראשון מיום 29.10.2017, דיון שני מיום 27.11.2017 ודיון שלישי מיום 6.2.2018), על חידוש (הרחבת סמכויות) פעילות ועדה להסדרת חובות (להלן - "הוועדה") לתקופה מוגבלת של שנתיים, עד ליום 31.12.2019.

בהתאם לכך נקבע הרכב הוועדה וסמכויותיה.

(סיכום הוועדה העליונה לפשרות, מחיקות והסדרים, מיום 6.2.2018, מצורף לנוהל זה ומהווה חלק הימנו)

ב. הרכב הוועדה

1. רו"ח רחל ירום, חשבת החטיבה - יו"ר הוועדה
2. מר יובל פונק, סמנכ"ל החטיבה, נציג החטיבה
3. מר אבי מאירן, נציג מקצועי מטעם משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

את עבודת הוועדה ילווה רואה חשבון מטעם החשב הכללי ויועץ משפטי מטעם הלשכה המשפטית של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העולמית. בסוגיות משפטיות מיוחדות, ככל שיתעוררו, עמדתה המשפטית של המדינה תקבע על ידי הלשכה המשפטית של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

ג. מקום ישיבות הוועדה ומועדיהן

הוועדה תתכנס במשרדי החטיבה בירושלים או בתל אביב או במשרדי מרחב המרכז של החטיבה בשער בנימין.

ד. מרכז הוועדה

הוועדה תמנה מרכז לוועדה.

ה. פניה לחייבים

במסגרת הפרסומים על המבצע ייאמר במפורש, כי ניתנת אפשרות לחייבים להגיש השגות על גובה חובם לחטיבה.

ו. כתב השגה על חוב

חייב אשר יבקש להגיש השגה על חובו יעשה זאת בכתב, בהתאם לטופס השגה על חוב הנמצא באתר החטיבה.

בכתב ההשגה יפרט החייב כדלקמן:

1. גובה החוב הנדרש על ידי החטיבה (להלן - "גובה החוב")
2. המרכיב המדויק אותו מבקש החייב למחוק מהחוב
3. גובה החוב המוסכם על החייב
4. נימוקי ההשגה על חובו

בנוסף, יציין החייב כי הוא מוותר על זכותו, אם קיימת, להגיש השגה ו/או ערר מכל סוג בפני ועדת ערר או ועדת עררים על פי חוזה ההתיישבות.

ז. השגות של אגודות בענין הלוואות תשתית הנטענות להיות משויכות לחברים

ביום 4.4.2012 החליטה ועדת המחקיקות העליונה במשרד האוצר כדלקמן:

נוכח ההשגות העולות מצד האגודות, ובשים לב לעובדה שאילו כיום היו מוסבות ההלוואות מהאגודות אל החקלאים החברים, הן היו נמחקות (בהתקיים התנאים להפיכת ההלוואה למענק), או למצער היו מסווגות כהלוואות אמצעי ייצור, מחליטה הועדה לאשר מחיקת 50% נוספים מיתרת החוב, במקרים בהם ניתן לשייך את השקעות התשתית אל החברים ובתנאי שהחברים עמדו בקריטריונים להפיכת ההלוואה למענק. אישור זה מותנה בכתיבת נוהל בקרה על-ידי ועדת ההשגות וכן ביצוע ביקורת מדגמית בהתאם לקריטריונים שנקבע.

בדיקת המרחב:

א. ראה איש המרחב הרלוונטי, המגיש את תגובת המרחב לכתב ההשגה, כי האגודה כללה בהשגתה גם סעיף כאמור, יבדוק את פרטי הסעיף בהשגה וימציא לוועדה, יחד עם תגובת המרחב להשגה כולה, גם תגובה פרטנית לסעיף זה, תוך התייחסות לקריטריונים שנקבעו בהחלטת ועדת המחקיקות העליונה.
ב. ההתייחסות תהא בנוסח המצורף לנוהל זה.

דיון בוועדת ההשגות

הועדה תדון בהשגה כאמור רק אם הוגשה לה תגובת המרחב בנוסח הנ"ל.

בקרה:

א. תבוצע ביקורת מדגמית של ההשגות המתייחסות למקרים מושא נוהל זה.
ב. המדגם ייקבע על ידי חשבת החטיבה להתיישבות.
ג. הביקורת תבוצע על ידי רואה חשבון העורך בדיקות חשבונאיות מטעם ועדת ההשגות.

ח. תשלום כתנאי להגשת השגה

כתנאי להגשת ההשגה ישלם החייב לחטיבה כדלקמן:

אגודה שיתופית קהילתית או אגודה שיתופית שאינה קהילתית - סך של 50,000 ₪, בשני תשלומים שווים. הראשון, עם הגשת ההשגה והמסמכים להסדר החוב. השני, עד ולא יאוחר משבוע לפני מועד הדיון בהשגה.

מתיישב - סך של 10,000 ₪ או 10% מהחוב העומד לפרעון, הנמוך מביניהם.

הוועדה לא תדון בהשגה, אלא רק לאחר ששולם מלא הסכום.

ט. צורת כתב ההשגה

1. כתב ההשגה יודפס ויהא ערוך כתצהיר על פי פקודת הראיות (נוסח חדש) התשלוא-1971 (להלן - "תצהיר").
2. לכתב ההשגה יצרף החייב את כל הראיות שהוא מוצא לנכון לצרף כדי לתמוך בהשגתו. לרבות: דוחות חשבונאיים, מסמכים שונים, דפי בנק וכו'.

י. מקום הגשת ההשגה

עותק סרוק של כתב ההשגה בצרוף עותקי כל הראיות מאושרים על ידי עו"ד או רו"ח ישלח על ידי החייב לכתובת דוא"ל: Jocep@wzo.org.il.

בתחילת הדיון בהשגה יגיש החייב לוועדה עותק מקורי בצרוף עותקי מקור של כל הראיות מאושרים על ידי עו"ד או רו"ח. כמו כן, יגיש החייב, בעת הדיון, חמישה (5) העתקים מהעותק המקורי, לחברי הוועדה.

יא. דיוני הוועדה

1. הוועדה תדון בהשגות להסדר חוב אשר מרכז הוועדה יגיש לה.
2. כתבי ההשגה יועברו לחברי הוועדה בדואר אלקטרוני לפחות 3 ימים טרם הדיון.

יב. החלטות הוועדה

1. הוועדה תדון בכל השגה שהוגשה לה, ותחליט בה.
2. הוועדה רשאית, בין השאר, לדחות את ההשגה, לקבל את ההשגה כולה או חלקה. כמו כן רשאית הוועדה לבקש מהמשיג או מהמגיב הבהרה, תוספת ראיות או כל מה שייראה לה לפי שיקול דעתה.
3. החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות חברי הוועדה.
4. לחשבת החטיבה תהיה זכות החלטה חוסמת (וטו) לגבי החלטות הוועדה.
5. החלטות הוועדה ייחתמו בידי כל החברים.
6. סמוך לאחר חתימת החברים על ההחלטה יודיע מרכז הוועדה על ההחלטה למשיג.

יג. השגות ללא החלטה

נסתיים הדיון בהשגה ולא נתקבלה החלטה בה בשל חילוקי דיעות בין החברים, תעביר הוועדה את ההשגה על כל צרופותיה, לדיון בפני הוועדה העליונה לפשרות, מחיקות והסדרים של החשב הכללי במשרד האוצר.

יד. בקשה להפחתת חוב בשל אי יכולת החזר (להלן - "בקשה")

1. חייב רשאי להגיש בקשה.
2. חייב כאמור שהינו מתיישב יגיש בקשה בכתב על פי טופס "שאלון וכתב ויתור על סודיות". הוועדה רשאית לבדוק את אמיתות הפרטים בטופס על ידי חוקר מטעמה.
3. הבקשה תוגש למשרדי יחידת הגבייה של החטיבה אשר תדאג להעבירה למרכז הוועדה, כאמור בסעיף ט לעיל.
4. חייב שהינו אגודה אשר תטען במהלך הדיון, כי אין באפשרותה לשלם את החוב בשל מצבה הכספי הגרוע, תשקול הוועדה לבדוק את מצבה הכספי באמצעות רואה חשבון מטעם המדינה. רואה החשבון ימומן על ידי המדינה.
5. כתנאי להעלאת טענת חוסר יכולת על ידי אגודה, תגיש האגודה את כל הדוחות הכספיים המבוקרים או כל מסמך אחר אם הוועדה תדרוש זאת, במועדים שייקבעו על ידי הוועדה.

6. הוראות סעיפים י, יא ו- יב לנוהל זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על בקשה על פי סעיף זה.

טו. דיון נוסף

לא ניתן לבקש דיון נוסף בענין שהוועדה החליטה בו. במקרים חריגים ביותר תהיה הוועדה מוכנה לשקול דיון נוסף ובלבד שהמשיג הוכיח, כי נתגלו לו מסמכים חדשים שלא היו תחת ידו בעת הגשת ההשגה ולא היה יכול להשיגם, בשקידה סבירה, או שנתגלו לו עובדות חדשות שלא היו ידועות לו בעת הגשת ההשגה ולא היה לבררו, בשקידה סבירה, ובלבד שהמסמכים ו/או העובדות החדשות יומצאו לוועדה בתוך זמן סביר לאחר קבלת החלטת הוועדה.